

Scenariusz zajęć

1. Temat: **Leśnik dla lasu, las dla wszystkich ludzi.**
2. Grupa docelowa: uczniowie klas 8-12 lat. Po odpowiedniej modyfikacji (języka wypowiedzi, formy samodzielnej pracy itd.) zajęcia można dostosować również do innych grup wiekowych.
3. Prowadzący:
  - leśnik pracujący w terenie
  - leśnik pracujący w biurze
4. Cele zajęć:
  - zaznajomienie z pracą leśnika
  - poznanie budowy warstwowej lasu
  - przedstawienie roli i funkcji lasów w środowisku i życiu człowieka
  - a. Uczestnicy zajęć będą potrafili:
    - Wymienić i opisać główne warstwy lasu
    - Wymienić gatunki roślin i zwierząt wchodzących w skład poszczególnych warstw
    - Wymienić jakie funkcje spełnia las
  - b. Uczestnicy zajęć poznają:
    - Czym zajmuje się leśnik w swojej pracy
    - Ciekawostki z wiedzy leśnej o jakich jeszcze nie wiedzieli
    - Zasady których należy przestrzegać przebywając w lesie
  - c. Zajęcia mają sprawić, że uczniowie zrozumieją:
    - Jak ważna jest praca leśnika i jakie niesie skutki dla lasu
    - Rolę jaką spełnia las dla środowiska
    - Wpływ negatywnej działalności na lasy
5. Metody:

Zajęcia będą zawierały różne formy przekazu i utrwalenia wiadomości. Będą połączeniem luźnej rozmowy, wymiany opinii, dyskusji kierowanej, pracy w grupie jak i aktywności własnej. W

podsumowaniu uwzględniony będzie aspekt zdrowej rywalizacji co zmotywuje uczniów do czynnego udziału w zajęciach i efektywnego przyswajania wiedzy.

6. Formy pracy:

W zależności od etapu zajęć edukacyjnych formy pracy uczestników będą się zmieniać. Głównie będzie to praca z całym zespołem polegająca na aktywnej rozmowie z elementami wykładu ze strony edukatora. Istotnym urozmaiceniem będzie praca wymagająca myślenia przestrzennego, wyobraźni, zdolności manualnych i plastycznych.

7. Środki dydaktyczne:

W trakcie zajęć będą wykorzystywane różne pomoce dydaktyczne. Będą to eksponaty edukacyjne, stroje edukatorów, materiały: tkanina, materiały organiczne do budowy modelu lasu (ziemia, ściota, piasek, plastelinowe figurki, gałązki), papier i przybory do rysowania, lampki zasilane elektrycznie.

8. Przebieg zajęć z podziałem na zadania ucznia i prowadzącego:

1. Zajęcia zaczynają się razem dla obydwu grup wiekowych (przed szkołą/na boisku/ na sali gimnastycznej tak aby wszyscy dobrze się widzieli).
2. Edukatorzy witają się z uczniami, przedstawiają się, opowiadają skąd przyjechali i w jakim celu. Na tym etapie zaczynają opowiadać o swojej pracy rozgraniczając ją na pracę leśnika-„terenowca” i leśnika-„biurowca”. Ukazując różnice w strojach zwracają uwagę na specyfikę wykonywanych przez nich zadań w terenie i „za biurkiem”.
3. W dalszej części następuje krótkie wprowadzenie do tematyki zajęć. Edukator podaje zarys lekcji, zadaje pytania, uczestnicy biorą udział w pogadance. Osoba prowadząca ukazując plansze i eksponaty edukacyjne opowiada, zadaje pytania i naprowadza uczestników na prawidłowe odpowiedzi. Zwraca uwagę na zaangażowanie wszystkich dzieci.
4. Kiedy już uczestnicy zaznajomią się z pracą leśnika odbędą wspólne zajęcia tworzenia modelu lasu (z podziałem na grupy wiekowe). Wspólnie z edukatorem dzieci zbudują model lasu. Posłużą do tego celu akwarium do którego zaczynając od gleby będziemy umieszczali poszczególne elementy modelu. Usypimy przykładowe warstwy gleby, następnie stworzymy warstwę runa, podszytu i drzew. Na koniec „aktywnej” części zajęć

porozmawiamy o funkcjach lasu. Dzięki przezroczystym ścianom akwarium będzie widoczne również przykładowe warstwy gleb leśnych. Każdy z uczestników będzie aktywnie zobaczył na własne oczy jak „skonstruowane są warstwy lasu zaczynając od gleb.

OPCJONALNIE:

dla klasy 5:

- Zadając pytania uczniom odnośnie roli lasów będziemy wspólnie o nich opowiadać a następnie każdej z wymienionych funkcji przyporządkowywać kolor tkaniny (np. las magazynuje wodę → kilka osób dostaje tkaninę w kolorze niebieskim, drzewa produkują tlen → wręczamy kilku osobą tkaninę w kolorze zielonym itd.) na koniec otaczamy wiążemy ze sobą tkaniny w ten sposób łącząc poszczególne funkcje lasu, tworzymy krąg w którym po środku znajduje się zbudowany model lasu.

dla klasy 3

- Edukator dzieli grupę uczniów na 5 mniejszych (liczba grup jest uzależniona od tego ile funkcji lasu chcemy omówić). Rozdaje każdej z grup papier i przybory do rysowania oraz kartkę z wypisaną jedną funkcją jaką spełnia las. Każda grupa ma za zadanie zobrazować: rysując, malując, pisząc hasła jak widzi daną funkcję. Edukator pomaga każdej z grup indywidualnie z nią chwilę rozmawiając i odpowiadając na pytania. Pod koniec wszystkie grupy stają wokół zbudowanego wcześniej „lasu” i prezentują swoje prace jednocześnie wskazując funkcje lasu.

9. Podsumowanie

W trakcie podsumowania zajęć dzielimy uczniów na mniejsze grupy, najlepiej z równą liczbą osób. Grupy ustawiamy za ławkami na których umieszczone są kolorowe lampki. Podsumowanie będzie miało formę Quizu sprawdzającego zdobytą wiedzę. Edukatorzy zadają pytania a grupa, która zna na nie odpowiedź zapala swoją lampkę i odpowiada. Za prawidłowe odpowiedzi przydzielane są punkty. Wygrywa ta z grup, która zbierze ich najwięcej. Pytania są dostosowane poziomem trudności do grup wiekowych.

Przykładowe pytania:

- Wymień 3 gatunki drzew leśnych w Polsce?
- Wymień 3 zadania którymi zajmuje się leśnik w swojej pracy?

Praca domowa i ewaluacja

- Edukator przekazuje przywiezione przez siebie pamiątki i narody dla uczestników zajęć.
- Edukator dziękuje uczniom i nauczycielom za udział w zajęciach i w „Zielonym Rowerze” oraz zaprasza do poznawania lasu jego darów i aktywnego wypoczynku na łonie natury.

10. Imię i nazwisko autora scenariusza: Piotr Gruszka
11. Imię i nazwisko współautora scenariusza: Katarzyna Strzelczyk
12. Imię i nazwisko osoby prowadzącej: Piotr Guszka, Katarzyna Strzelczyk
13. Jednostka: Nadleśnictwo Chojnów

FUNKCJE LASU

1. Produkcja tlenu i oczyszczanie powietrza.
2. Dostarczanie surowca drzewnego.
3. Dom i miejsce schronienia dla zwierząt i roślin.
4. Miejsce wypoczynku.
5. Zatrzymuje wodę w glebie.

Pytania dla uczniów z klasy 3

1. Wymień 3 zadania w pracy leśniczego w terenie.
2. Wymień 3 gatunki drzew leśnych Polski.
3. Wymień 3 produkty wykonane z drewna.
4. Czy w lesie można palić ogniska?
5. Wymień warstwy lasu.
6. Wymień 3 gatunki zwierząt żyjących w lesie.
7. Wymień 3 gatunki roślin runa leśnego.
8. Jak nazywa się strój leśnika pracującego w biurze?
9. Czy w lesie można poruszać się samochodem?
10. Jak nazywa się las w którym rosną same drzewa iglaste?

Pytania dla uczniów z klasy 5

1. Jak nazywają się oznaczenia na pagonach w mundurze leśniczego?
2. Wymień 5 gatunków drzew lasotwórczych a Polsce.
3. Wymień warstwy lasu.
4. Wymień 5 produktów zrobionych z drewna.
5. Dlaczego lasy nazywamy „zielonymi płucami świata”?
6. Jakie znasz drapieżniki żyjące w lasach?
7. Wymień 3 formy rekreacji w lasach.
8. Czy można palić ogniska w lesie?
9. Wymień dwie choroby przenoszone przez kleszcze?
10. Jaki procent powierzchni Polski zajmują lasy?